СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 148. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 28-го ЧЕРВНЯ 1949. — No. 148. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 28, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

У КОНГРЕСІ НАСВІТЛЮЮТЬ СЛОВЯНСЬКІ ГРУПИ

АМЕРИКАНСЬКО-СЛОВЯНСЬКИЙ КОНГРЕС СЕРЕД ПІДРИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ. — УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ СЕРЕД ЛЬОЯЛЬНИХ.

Вашингтон, 26 червня. — На вівторок і середу біжучого тижня комісія неамериканських діянь палати репрезентантів заповіла прилюдне переслухання багатих одиниць, які фінансують різні підривні групи в Злучених Державах у їх діяльності на користь Совєтів. Між такими групами згадано головну організацію словянських груп, звісну під іменем Американсько - Словянський Конгрес. Цю організацію таврує згадана комісія як найголовнішу зброю Совєтів проти Злучених Держав. Її провідником в Москві є ген. Александер Гударов, голова тамошнього Всесловянського Комітету. Американсько-Словянський Конгрес через різнородні групові організації має вплив на 10,000,000 американського населення, а її вичислив в вересні 1948 р. генеральний прокуратор Там С. Кларк як підривну агенцію. Підо впливом Американсько - Словянського Конгресу стоять такі організації як: Відовдан Конгрес Американських Сербів, Чехословацька Національна Рада Америки, Злучене Товариство Чехослокаів, Югославський Обзор, Хорватський Братський Союз Америки, Америки, Американсько - Російський Інститут в Ню Йорку, Словянський Комітет для Демократії, Американсько-Українська Ліга в Ню Йорку, Американські Робітники Словацького Роду, Ліга для Оборони Російських Меншин в Ню Йорку, Американські Робітники Словацького Роду, Ліга для Оборони Російських Меншин в Ню Йорку. Ці організації завзято поборюють Плян Маршала.

Комісія твердить, що більшість людей між групами словянського походження стоять льояльно при Америці, та у весь час підтримують уряд і на них можна вповні рахувати при поборюванні комуністів. Між такими організаціями вичисляє комісія: Український Конгресовий Комітет, Польсько-Американський Конгрес, Словацька Ліга Америки(Литовська Національна Рада, Американсько-Мадярська Федерація, Американсько-Карпаторуський Конгрес, Американська Сербська Рада, Ліга Католицьких Словінців Америки, Обєднані Хорвати Злучених Держав і Канади.

Комісія неамериканських діянь твердить, що різні амбасади підтримують словянські нельояльні групи і тому комісія хоче приглядати на умову між департаментом стейту і Совєтами з часів Літвінова, щоб совєтська амбасада вмішувала в діяльність громадян в Америці.

ПРЕЗИДЕНТ ЗГОЛОСИВ У КОНГРЕСІ ПЛЯН ДЛЯ РОЗВИТКУ ВІДСТАЛИХ КРАЇН.

Вашингтон. — У пятницю минулого тижня президент Труман передав конгресові послання в справі складення законопроєкту для допомоги пляновій розвитку недорозвинених країн світу. На початок мав би конгрес ухвалити суму $45,000,000 для технічної праці. Плян передбачує інвестицію приватних капіталів під гарантією Імпортово-Експортового Банку.

ЗАПОВІДЖЕНА ПІДВИЩКА ПОШТОВИХ ОПЛАТ.

У спеціяльнім пляні, предявленім конгресові в справі розвитку поштового департаменту, президент Труман домагається більшої автономії для цього департаменту. Це проявляється в тому, що нових почтмайстрів по місцевостях мав би назначувати в майбутності головний почтмайстер, а не президент, як це буває тепер. Крім того президент домагається зрівноваження бюджету в цьому департаменті, а це можна осягнути через підвишку поштових оплат на деякі роди посилок. Конгрес має право заложити своє вето проти одього пляну.

ЛУЇС ВИЙШОВ З ДОМАГАННЯМ ТРИДЕННОГО ТИЖНЯ ПРАЦІ ДЛЯ ШАХТЯРІВ.

Джан Л. Луіс, голова майнерської юнії, предявив власникам копалень завести триденний тиждень праці в шахтах з огляду на безробіття. Деякі підприємці висловили згоду на цей плян, одначе пізніше виринули різниці думок особливо між продуцентами мягкого вугілля. Це сталося підо впливом сталевих компаній, які є власниками шахт, а які потребують безупинно мягкого вугілля для потягів.

ГУВЕР НЕГОДУЄ НА ЗАГАЛЬНУ ДОПОМОГУ ШКІЛЬНИЦТВУ.

Вашингтон, — Бувший президент Гувер звернув увагу конгресові, що федеральна допомога для шкільництва повинна йти тільки для відсталих стейтів, а не для кожного стейту без розбору. Теперішній плян уряду такий, щоб річно призначити 300 мільйонів на допомогу шкільництву з федеральних фондів. Сенат вже ухвалив урядовий законопроєкт, який передбачує допомогу по 5-29 долярів на одного студента в кожному стейті.

ДЖУДИТ КОПЛОН ВИЖИДАЄ ПРИСУДУ.

У процесі проти Джудит Коплон, обвинуваченої в шпигунстві на користь Совєтів, прокуратор покінчив перехресні питання до підсудної і передав її на евентуальні додаткові допити її адвоката. Оборонець оприлюднив заяву, що він не буде завдавати підсудній більше питань і тому треба надіятися, що після промов оборонця й прокуратора федеральна лава присяжних судів почне наради над питанням: Чи підсудна винувата чи не винувата в злочині. Підсудна після несподіваного покінчення переслухання її як свідка, попала в гістерію й кричала, що її втягнено в засідку. Як змовників вона подала одного заступника прокуратора, свого колишнього наставника в бюрі, а навіть її милого, Валентина Губічева. Ні уряд, ні оборонець не беруть її закиду поважно.

ВШАНОВАНО ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ ПРАЦІ ЄП. КОНСТАНТИНА БОГАЧЕВСЬКОГО

Стемфорд, Конн. 26 червня. — Не зважаючи на найгарячіший день в році — 94 ступнів Фаренгайта — зіхалося понад 4,000 людей з різних околиць Злучених Держав, а деякі з Канади, для вшанування Високопреосв. Константина Богачевського, екзарха українців католиків у Злучених Державах з нагоди його срібного ювилею. Свято складалося з трьох частин: 1. Походу зорганізованих релігійних і світських організацій, включаючи й учнів та учениць шкіл. Похід вийшов з подвіря школи, обійшов половину загороди і перейшов попри головний будинок, з якого приглядалися вищі церковні достойники, запрошені на свято; 2. З архієрейської Богослужби, відправленої в окремо збудованім павільоні в гуцульським стилю в городі; 3. З концерту семинаристів в год. 4 попол. в павільоні.

Службу Божу відправив Ювілят, з пристоящими: о. мітратом Антоном Лотовичем, о. сов. Володимиром Лотовичем, ігуменом Чина св. Ізбавителя о. Ст. Бахталовським, о. д-р Гриньохом і о. Греськом. Приявними на Богослужбі був апостольський делегат Експ. Амлето Джованні Чіконяні, гр. катол. єпископи: Даниїл Іванчо, з питсбурської дієцезії гр. катол. русинів; еп. помічник Кир Амвроз; Андрій Роборецький з Торонта; Ізидор Борецький, єп. помічник з Винипегу. Духовенство лат. обряду явилося під проводом еп. Генрія О'Брайена з Гартфорду. Були три монсіньори лат. обряду і різні монаші чини обох обрядів. Почесну сторожу творив відділ Лицарів св. Колумба зі Стратфорду. Співав хор з Бруклина під управою проф. Евстахія Улицького при співучасти соліста В. Стецури.

За попереднім словом Кир Амвроза виголосив проповідь ап. делегат англійською мовою. Проповідь містила перегляд праці Ювілята, історичний вивід про значення різних обрядів в Католицькій Церкві зі спеціальною згадкою про візантійський обряд. Ап. делегат признав, що всі обряди є рівнорядні і при їх допомозі можна буде приєднати до Катол. Церкви незєдинених християн. Ап. Делегат згадав про мучеництво галицьких єпископів і духовників і висловив побажання для Владики Константина, щоб його праця увінчалася повним успіхом для добра українського народу.

При кінці Богослужби відчитано по латинськи, українськи і англійськи енцикліку папи з дати 25 травня з благословенням для Ювілята.

Для вжитку неукраїнських гостей роздано в окремій книжечці Службу Божу св. Івана Золотоустого в церковно-словянським тексті і англійським перекладі.

Після Богослуження відбувся обід окремо для духовенства, а окремо для світських представників організацій, між якими був приявний посадник міста Стемфорду. п. Бапрт. На обіді духовенства не було жадних промов, а світські розвели свобідну розмову на українсько - американські теми з посадником, який виявив велике зазнайомлення з чужинецьким населенням Злучених Держав й його ролі у безупиннім поступі Америки.

Концерт складався з продукцій хору семинаристів, під управою проф. Улицького, сольоспівів п. Стецури при акомпаніяменті панни Олі Дмитрів і промов. Єп. Амвроз пригадав на найважніще діло Ювілята, а це на будову великого духовного семинаря, о. І. Івах говорив іменем молоді, а свіжоприбувший до Америки кол. голова ЦПУЕ Василь Мудрий склав привіт Ювілятові й цілій Українсько-Катол. Церкві в Америці від європейської еміграції.

Місцеві часописи у Стемфорді помістили довші описи свята, а щоденник Ню Йорк Таймс помістив новинку.

ВБИТО КОРЕЙСЬКОГО ПРОВІДНИКА

Сеул, Корея, 27. червня. — Відомий корейський політичний провідник, Кім Коо, що майже пів сторіччя очолював патріотичний рух свого народу, згинув вчора трагічно від чотирьох куль з рук свого визнавця, молодого офіцера корейської армії. Місцева поліція дала таке вияснення вбивства: Вчора в полудне чотирьох офіцерів армії, членів очолюваної Кімом Коо Незалежницької партії, зголосились на відвідини до нього. Коо, що побоювався атентату з боку комуністів, не мав жадних застережень щодо відвідин своїх прихильників. Як трьох офіцерів ще дожидали в почекальні, вони почули чотири вистріли і як прибігли до спальні свого провідника, застали його вже неживого, а над ним старшого лейтенанта армії, Агна Тоґі, з револьвером в руці. Вбивника побили до непритомности. Причиною вбивства мало бути непорозуміння в справі використання армії в неспрецизованих блище „приватних цілях".

ВІДГОМІН БОРОТЬБИ У.П.А. ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ

МАСОВА ВТЕЧА З-ПІД СОВЄТІВ НА ЗАХІД ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Франкфурт, Німеччина, 27 червня. (ЮП) — Союзні окупаційні власті в Німеччині проголосили деякі подробиці про нелегальний рух втікачів з-поза совєтської залізної заслони в західні зони Німеччини і Австрії. В комунікаті зокрема стверджується, що „багато соток напів виморених голодом Українських Партизанів, які в партизанській акції протягом чотирьох років боролися проти Червоної Армії, пробилися через Польщу, Чехословаччину і Австрію до волі в американській зоні Німеччини". В повідомленні в дальшому стверджується, що з-під Совєтів втекло вже понад один мільйон переляканих німців. Американські військові власті оцінюють, що від закінчення війни в їх зону Німеччини здезертирувало щонайменше 10,000 совєтських офіцерів і вояків, хоча і не всі з них самочинно зголосилися до місцевих властей, побоюючись евентуальної примусової видачі Совєтам. Не зважаючи на всі найбільш рафіновані заходи безпеки совєтської прикордонної сторожі, загальна кількість нелегальних переходів кордону зі Совєтів в американську зону виносить тепер пересічно около 12,000 осіб місячно. В порівнанні з цим заледви кілька десятків британців і американців перебігло на совєтський бік.

ВЕЛИКІ ВОЄННІ ВПРАВИ СОЮЗНОЇ АВІЯЦІЇ В БРИТАНІЇ

Лондон, 27 червня. Над цілою центральною і південною Британією продовжуються найбільші від закінчення війни воєнні вправи союзної авіяції, в якій беруть участь всі роди бомбардувальників і боєвих літаків, включно зі стаціонованими там з'єднаними американських супер-фортець та наймодерніших американських, британських і французьких турбо-літаків. В маневрах беруть участь теж з'єднання або персонал авіяції інших союзних західно-європейських країн.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗАКІНЧЕННЯ СТРАЙКУ В БЕРЛІНІ.

Берлін, 27. червня. — Провідники страйкуючих 15,000 залізничників в західних секторах Берліна прийняли вчора домагання західних союзників та заповіли закінчення страйку вже на сьогодні. Посадник західних секторів міста заявив, що повний залізничний рух між Берліном і західними зонами буде відновлений вже в половині цього тижня. Тим самим закінчиться „мала блькоада" Берліна, що була повстала в наслідок того страйку та яка тривала точно 37 днів.

СВІТОВИЙ ПРОТИ-КОМУНІСТИЧНИЙ СОЮЗ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК.

Женева, 27. червня. — Делегати професійних спілок майже з усіх не-комуністичних країн світу рішили вчора створити окремий не - комуністичний світовий союз професійних спілок. В тій цілі вибрано Підготовчу Комісію та встановлено пріпципи для підготовки конституції. Це започатковує нову добу в організації світового робітництва, яке досі було фальшиво репрезентоване опанованою комуністами Світовою Федерацією Профспілок.

НОВІ ПРОБЛЕМИ АРАБСЬКОЇ ЛІГИ

Каїро, 27 червня. Країни Арабської Ліги виявляють в останньому деяке занепокоєння помітними тенденціями Іраку включитися в союз з Туреччиною і Іраном і тим самим скріпити т.зв. Саадабадський пак з 1937 року, що є відомим договором про ненапад між мусулманськими країнами Орієнту. Проблемою є, чи такий крок Іраку означатиме рівночасно його виступлення з Ліги.

ГЕРОЇЧНА ОБОРОНА КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

НОВЕ ПОСЛАННЯ ЄПИСКОПІВ СТВЕРДЖУЄ ПЛЯНОВУ АКЦІЮ УРЯДУ ПРОТИ ЦЕРКВИ І ДУХОВЕНСТВА ТА ВІРНИХ.

Прага, 27 червня. — Архиєпископ Йозеф Беран та єпископи Католицької Церкви в Чехословаччині видали вчора нове пастирське послання до вірних, що його відчитано в багатьох церквах, не зважаючи на доведений вже до верпика поліційний терор проти Церкви та священства. В посланні стверджується виразно, що комуністична поліція „цілком вкоротила" свободу католицької гієрархії та продовжує „добре пляноване і старанно виконує переслідування Католицької Церкви" в тій країні. Єпископи, стверджуючи, що вони „не маючи іншої можливости представити свою справу", звертаються за посередництвом пастирського послання, в надії, що „при Божій помочі воно дійде до відома вірних". Тому що для розсилки послання єпископи не могли користуватися поштою, його порозносили по всій країні священики і монахи, не зважаючи на загрозу арешту. В багатьох церквах листи вже були в неділю відчитані, включно з катедрою св. Вітуса та трьома іншими церквами в самій Празі. В посланні єпископ Беран звертається до священства, щоб воно не дало себе заликати жадними поліційними погрозами і „в цих грізних часах" мужньо боронило прав своєї церкви, за що воно відповідальне перед Богом і перед своїм сумлінням. Архиєпископи в дальшому остерігають священство і вірних, щоби не зверталися до них листами, бо всю пошту контролює поліція, натомість, щоби вони уважно слухали чехословацьких повідомлень з ватиканської радіовисильні. В посланні стверджується, що в цілій країні, зокрема на Словаччині поліція вже захопила цілий ряд манастирів та інших церковних інституцій і використовує їх тепер в своїй акції проти Церкви. Згадуючи про встановлення підслухових апаратів в архиєпископському палаці й обставлення його поліцією та інші засоби терору, включно з безпосередніми погрозами арешту, архиєпископ і єпископи закликають вірних, щоб не дали себе залякати погрозами, що їхню релігійну практику вважатимуть „проти-державною акцією", та продовжували виконувати свої обовязки, „віддаючи Богові, що Боже".

ЗАТІСНЕННЯ СОВЄТСЬКОГО РЕЖИМУ В РУМУНІЇ.

Стокгольм, 2 червня. — Не зважаючи на недавні протести західних великодержав проти порушування мирових договорів совєтськими сателітами, зокрема щодо запевнених цими договорами людських прав, комуністичний уряд Румунії в останньому тижні поробив цілий ряд інших заходів для ще більшого закріплення терористичної „народної демократії" в тій країні. Сюди належить створення комуністичних „народних рад" в усіх громадах, признаючи їм майже необмежені адміністративні права, підпорядкування Найвищого Суду партійно - комуністичній контролі та введення кари смерти, якої не передбачується румунською конституцією.

ВИБОРЧІ НЕСПОДІВАНКИ В БЕЛЬГІЇ.

Брюсель, 27 червня. — Вчора в Бельгії відбулися генеральні вибори до парляменту, що мали рівночасно вирішити долю короля Леопольда, який на вигнанні від закінчення війни чекає, щоб нарід знову покликав його на трон. Проте, неофіціяльний вислід виборів є дуже великою загально несподіванкою та серіозно зменшує надії короля на можливість повороту. Діло в тому, що найсильніша досі соціяльно-християнська партія, яка піддержує поворот короля та якій перед виборами заповідалося велику більшість голосів, здобула заледве 95 місць в майбутньому парляменті, отже далеко менше від абсолютної більшости. Соціялісти мали здобути 70 місць, отже приблизно стільки ж, скільки вони мали в попередньому парляменті. Незалежні здобули майже 30 місць, отже майже вдвоє стільки, що мали в попередньому парляменті (17). Ганебно програли комуністи, втративши майже половину місць, бо здобули приблизно 12, в порівнанні з 23 в попереднім парляменті. Офіціяльного висліду виборів сподіються в кожній хвилині.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ГРЕЦЬКОГО УРЯДУ ПІСЛЯ СМЕРТИ ПРЕМЄРА.

Атени, 27 червня. — Минулої п'ятниці умер грецький премієр Темістоклес Софуліс. Керівництво уряду перебрав його заступник і міністер закордонних справ Константин Цальдаріс, якому тепер король мав доручити теж реорганізацію уряду. З поінформованих джерел заявляють, що Цальдаріс створить уряд з членів тільки одної партії Популістів.

ЗАКОН ПРОТИ ПОЛІТИЧНИХ СТРАЙКІВ В ІТАЛІЇ.

Рим, 27 червня. — Італійське міністерство праці приготовляє законопроєкт, що заборонятиме страйки з політичних мотивів як теж передбачує примусовий арбітраж у випадку, якщо страйк мав би серіозно загрожувати національному господарству. Якщо законопроєкт перейде і буде ухвалений, що вважається вже тепер ще тільки проблемою часу, він буде великим ударом по підривній політиці місцевих большевиків.

ЗАКОН ПРО ВІДШКОДУВАННЯ ДЛЯ ЖЕРТВ НАЦІЗМУ.

Франкфурт, 27 червня. — Американське військове управління в Німеччині розглядає тепер законопроєкт, який передбачує відшкодування для бувших жертв нацистичного режиму на загальну суму 850,000,000 нім. марок, що їх мали б заплатити німецькі держави (лендер). Вважається, що закон вже буде швидко апробований і проголошений.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВОЗЬМІТЕСЯ ВСІ ЗА РУКИ...

Дня 27. червня 1709 року закінчилася під Полтавою битва шведського короля Карла XII і українського гетьмана Івана Мазепи з московським царем Петром І. Цей останній переміг. Політичні наслідки цеї перемоги стали згодом такими далекосяглими, що битву під Полтавою зачали цілком справедливо зараховувати до найважніших світових подій. Що ця подія заважила глибоко на долі східної Европи, чи Европи взагалі, це вже таке наглядне, що не треба бути істориком чи політиком, щоб це бачити. Можна б тільки ще проаналізувати, як ця подія відбивається нині на долі цілого людства, коли зважити, що теперішня Москва стала центром не тільки російського імперіялізму, але й інтернаціонального комунізму, що то своєю агресією посягає уже по всі народи та країни світу.

Під Полтавою програв в 1709 році в першу чергу шведський король, великий християнський лицар Карло XII., що хотів спинити московську агресію. Одначе гірку чашу прогри випив вцілості український нарід. Україна заплатила за свій порив до визволення з-під Москви не тільки кровю, але й послідовною ліквідацією її вольностей та автономних прав. Московська окупація довела вкінці свободолюбну Україну до такого стану, що могло здаватись, що вона вже ніколи не підніметься і не впімнеться за своє право. Одначе так не сталось і на здивування цілого світу запечатана Москвою домовина, в яку вона поховала волю України, отворилась в 1917 році, як тільки появилась нагода, що давала надію на визволення. Поваливши відроджену тоді Українську Державу новітня Москва вложила її тим разом уже у нову, червону домовину. На як довго, не знаємо, але віримо, що якщо цілий світ не опиниться в ярмі большевизму, то на нову нагоду до визволення український нарід тим разом уже не повинен би довго ждати.

Та щоб не сталось, маємо тепер дбати, щоб світова опінія уже ніколи не була така незорієнтована щодо виззвольних змагань українського народу й світового значення ідеї самостійности України, як це було 240 років тому, чи по вибуху революції в Росії, чи навіть в часі останньої війни. Мала горстка Мазепинців, подавшись по полтавськім розгромі на еміграцію, зробила в тодішніх політичних світових центрах велику роботу, поширюючи правдиві відомості про Україну та її велику ролю в припиненню московської експанзії. Працю цеї горстки людей царат нищив усіми засобами, не виключаючи вбивств. Куди гірших засобів вживає тепер червоний московський царат проти новітніх Мазепинців. Та сьогодні має Москва проти себе не тільки український нарід в Україні, але вже і не малу горстку Мазепинців в світі! До того існує стара мільйонова українська іміграція в країнах великих демократичних потуг, для якої „зрадник" Мазепа являється — як і для всього українського народу, — символом боротьби за найвищі ідеали Української Нації.

Ми, що є поза Україною, знаємо свій обовязок: Маємо докладати щораз нових зусиль, щоб допомогти українському народові позбутись цеї неволі, яка зачалась в Україні по нещасній битві під Полтавою в 1709 році й продовжується до сьогоднішніх днів. Щоб цей обовязок сповнити, треба усім нам позбутись тих недомагань, що не дали Мазепі змоги визволити Україну та за які треба відповідати самому українському народові, згл. його провідникам. В тому розумінні „Пісня Мазепи" є дуже актуальна й нині, особливо ті її місця, де говориться, що „през незгоду всі пропали, самі себе звоювали", чи де благається „полковників" взятися за руки і не дати „Матці своїй більш терпіти".

У РІЧНИЦЮ КОМУНІСТИЧНОЇ СХИЗМИ

Джан Фостер Доллес, який брав участь у конференції міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг у Парижі як дорадник секретаря стейту Діна Ачесона, виявив після свого приїзду в Америку, що в Советах назрів внутрішній розлам, який може спричинити бунт советських сателітів. Заки ще появилися ревеляції Доллеса, сповістив С. Л. Солзберґер, кореспондент щоденника „Ню Йорк Таймс" з Копенгаґен, про запевнення югославського уряду, даного представникам Злучених Держав і Великобританії, що Югославія не буде дальше постачати допомоги грецьким комуністичним бунтарям у їхній бортьбі проти правного грецького уряду. Майже одночасно Ґастон Кобленц, кореспондент щоденника „Ню Йорк Геральд Трибюн", повідомив з Білгороду, що комуністичний Краєвий Фронт Визволення Македонії, який бере участь у боротьбі грецьких партизанів, оприлюднив наказ, яким взивається до війни з Югославією для „визволу македонського Вардару з югославського ярма". Знавці болгарських відносин твердять, що болгари творять головну силу в оцім Краєвім Фронті Визволення Македонії.

Коли повязати ці вістки докупи, то стане ясним, що головною причиною советських вагань в останньому часі є ворожнеча між Югославією й Москвою, якої річницю саме пригадують закордонні кореспонденти американських газет.

Дня 28 червня 1948 р. проголошено з Праги, що Комінформ викляв югославського маршала Тіта й трьох інших чолових югославських комуністів, за те, що Югославська Комуністична партія „веде політику ненависти" до Советського Союзу і що вона поступає не по правильній комуністичній лінії, тільки веде „націоналістичну політику". Це був перший розлам в ланцюху советських держав і тому на нього звернули більшу увагу ніж на колишні розлами внутрі самої Комуністичної партії, які звичайно кінчилися чисткою та розстрілами. Головна кватира Комінформу перенеслася з Білгороду до Праги і від того часу могутні радієві стації в Москві, Варшаві, Празі, Будапешті, Букарешті, в Софії й Тірані висилають зазиви до югославського населення, щоб воно збунтувалося проти маршала Тіта, як непослушного ворохобника.

Маршал Тіто наперед приготовився на таку можливість і тому югославська Комуністична партія почала називати зазиви Комінтерну провокаціями Москви, обчисленими на те, що білгородський режім піднесе збройний бунт проти Советів, а тоді прийде кінець комуністичній солідарности.

Югославський уряд обвинувачує теж Комінформ, що то він насилає своїх агентів і саботажників до Югославії, щоб вони переводили шпигунство, деморалізували населення, підривали країну економічно і навіть підбурювали югославські меншини проти білгородської влади. Західно--европейські спостерегачі сповіщають, що оці затії Комінформу приводять Югославію до економічної руїни. Тому, що вона не може дістати продуктів зі Сходу, мусить шукати рятунку на Заході.

Під теперішню пору пропаганда Комінформу називає югославський уряд „ненависною клікою Тіта", якій закидує „фашистівську зраду" й „націстівські методи". У травневім виданню „Бюлетеня Комінформу" названо Тіта „колишнім комуністичним героєм", а його прибічника Моше Піяде, іунтелектуального провідника югославського Політбюра, названо „пожалування гідним пігмеєм". Другого прибічника, міністра внутрішних справ Александра Ранковіча, названо просто „вбивником".

Не зважаючи на ці напади, Комуністична партія Югославії вважає себе „найчистішою партією комуністів", а маршала Тіта славить як „справжнього провідника робучого народу". Дальше, кажуть югославські комуністи, що вони залишилися правдивими марксистами і що то Комінформ відступив від Марквісько - Ленінської доктрини.

Оцей розлам маршала Тіта і його непослух Кремлеві є не тільки теоретичним розламом і ересю в комуністичній релігії, але ще й великою небезпекою для панування Комінтерну чи там самого Кремля. У першу чергу китайські комуністи — за прикладом Тіта — почали вважати себе за свого роду націоналістів і, як загально пишеться, вони не підуть на сліпо за Кремлем. Грецький генерал Маркос Вафіядес, колишній провідник грецьких повстанців, пішов своїм шляхом і десь „пропав" зі сцени. Польський премієр Владислав Ґомулька, який домагався автономії для Польщі, мусів зрезигнувати. Секретар Центрального Комітету Комуністичної Партії в Альбанії, Кохі Ксоксе, пішов на шибеницю за те, що опирався поневоленню Альбанії Советами. Так само потерпіли Траїхо Костов, віцепремієр Болгарії і Лясльо Райк, міністер закордонних справ Угорщини, якому закинено, „націоналістичні ухили". Болгарські газети вже приготовилися на посмертну згадку по своїм президенті Ґеорґієві Дімітрову, який виїхав недавно до Москви „для порятунку здоровя". Все оце вказує, що згадані люди пішли за прикладом Тіта й стали сіллю в оці Кремля, та небезпекою у його змаганні панувати над Европою.

Та найважнішим наслідком распрі між Тітом і Сталіном є ревеляції про відносини внутрі комуністичного царства, про які досі мало-що було знане.

Дм. Паста.

СМЕРТЬ НА ЧУЖИНІ ГЕТЬМАНА ІВАНА МАЗЕПИ

(2. вересня 1709).

1. Що сталося після того, як року 1655 Україна з'єдналася з Московією.

Року 1654 Україна, як рівна з рівною, об'єдналася з Московщиною. Було це за Богдана Хмельницького. Та московський царський уряд мошенством, підступом, брутальною силою та іншими безчесними засобами зараз же, після цього договору, почав нищити українські державні права й вольності.

Щоб легше було досягти сплюндрування України, таємні московські агенти почали ширити серед українців розбрат та ворожнечу. Знали бо вони, що „там, де спілка, там і силка". От вони пляново й заходилися нищити оту спілку, оту єдність та однодумність серед українців. Досягали вони своєї мети грошевими підкупами негідників, нацьковуванням одних на других, ширення різних брехонь тощо.

Так і почалася на Україні внутрішня ворожнеча, боротьба. Почали на Україні тодішні наші політичні діячі один одного чорнити перед Москвою. Почали писати один на одного доноси. А Москві ж цього тільки й треба було! От і стала вона винищувати кращих наших людей, бо вони ж, як щирі патріоти, були найнебезпечніші для московського панування на Україні.

І от Україну й придушили, а далі ще й розірвали на клапті. Частину забрала Польща, частина ж залишилася у цупких руках Москви.

2. Які думки почали з'являтися у кращих людей на Україні. Про що став думати Іван Мазепа.

Все те, що робила Москва на Україні, примушувало кращих тодішніх наших людей думати про відірвання України від Москви. Краще, мовляв, урізати своєї поли, якщо за неї тримають, але втекти од такого „приятеля"!

Мабуть, швидко став думати про це й Іван Мазепа, коли року 1687 його обрано було на гетьмана Лівобережної України.

Він бачив боротьбу й розбрат між своїми. Він добре спостерігав, як зручно використовує московський уряд на шкоду Україні оту ворожнечу й нерозумну боротьбу українців між собою. Він добре бачив, як московський уряд грабує й принижує Україну, а тому з гіркотою писав:

Нема любви, нема згоди
Од Жовтої взявши Води,
Чрез незгоду всі пропали,
Сами себе звоювали!...

І Іван Мазепа почав розмірковувати над тим, як зарадити лихові. Як зробити Україну вільною, ні від кого незалежною.

3. Як поводилися московські посіпаки з козаками підчас війни з шведами.

Року 1700 почалася довга війна між московським царем Петром І. і шведським королем Карлом XII. Цар Петро почав вимагати з України козаків для тяжких походів та для будування різних військових споруд. Важко було козакам, а особливо тірко було тим, що їх брато на роботи. З тими козаками поводилися дуже жорстоко, наче з худобою. Їх били ломаками по головах. Обтинали їм вуха шаблями. Навіть старшину козацьку, що була з козаками, били до смерти. Вища козацька старшина скаржилася Мазепі, що в той час, як козаки, покинувши без догляду свої власні господарства, виконують підчас жнив та косовиці важку царську службу. Московські війська, під час переходів та постоїв, грабують і палять їхні хати. Вони забирають у відсутніх козаків коней, худобу і всяке майно. Козацьким жінкам і дочкам чинять наруги й безчестя.

Пилип Орлик писав у листі, що полковники миргородський і переяславський казали Мазепі:

— Як зостанемось ми у такій неволі, то й кури нас засміють!

— Ми і діти наші на вічні часи будемо душу й кості твої проклинати, коли ти нас, за гетьманства свого, в такій неволі залишиш!...

І Мазепа тяжко замислився.

Треба було шукати якогось виходу із гнітучого становища, в якому опинилася Україна, ошукана, придавлена й грабована Москвою.

ПІСНЯ МАЗЕПИ*)

Всі покою щире прагнуть,
А не в єден гуж тягнуть;
Той направо, той наліво,
А всі браття: то-то диво!
Не маш любви, не маш згоди;
Од Жовтої взявши Води
През незгоду всі пропали,
Самі себе звоювали!
Ей, братища, пора знати,
Що не всім нам панувати,
Не всім дано всеє знати
І річами керувати!
Много людей полічимо,
Однак стирник сам керує,
Весь корабель управує.
Пчулка бідна матку має
І оноє послухає.
Жалься, Боже, України,
Що не вкупі має сини!
Єден живе і з погани,
Кличе: „сюди, отамани!
Ідім матку ратувати;
Не даймо їй погибати".
Другий ляхам за гріш служить,
По Вкраїні і той тужить:
„Мати моя старенькая!
Чом ти вельми слабенькая?
Різно тебе розшарпали,
Гди аж по Дніпр туркам дали.
Все то фортель, щоб слабіла
І аж в конець сил не міла".
Третій Москві юж голдує
І їй вірно услугує.
Той на матку нарікає
І недолю проклинає.
Ліпше було не родити,
Нежли в таких бідах жити!
Од всіх сторін ворогують,
Огнем, мечем руйнують,
Од всіх не маш зичливости,
Ані слушной учтивости,
Мужиками називають,
А підданством дорікають,
Чом ти братів не учила,
Чом од себе їх пустила?
Ліпше було пробувати
Вкупі лихо одбувати.
Я сам бідний не вдолаю,
Хіба тільки заволаю:
Ей, панове енерали,
Чому ж єсте так оспали?
І ви панство, полковники,
Без жадної політики,
Возьмітеся всі за руки,
Не допустіть гіркой муки
Матці своїй більш терпіти!
Нуте врагів, нуте бити!
Самопали набувайте,
Гострих шабель добувайте,
А за віру хоч умріте
І вольностей бороніте!
Нехай вічна будь слава
Же през шаблю маєм права.

*) Цю пісню, написану Мазепою, подав Кочубей цареві Петрові як документ зради Мазепи проти царя. Надрукував її М. Костомарів у своїй монографії „Мазепа и Мазепинци". Ст. 381-3.

4. Що задумав зробити Мазепа та яких помилок допустився.

І от Мазепа вирішив скористатися з военного часу й відділити Україну від Московії. Для цього він уклав таємну спілку з Карлом XII. Карло обіцяв допомогти Україні в боротьбі й забезпечити їй волю.

Та справу повстання проти московського ярма Мазепа провадив дуже обережно і не підготував до цього більшої кількости людей. А до всього цього трапилося ще й те, що цар Петро про військовий союз Мазепи з Карлом дізнався раніше, ніж сам Мазепа оповістив про це український народ.

Все це дало змогу цареві Петрові своєчасно вжити запобіжних заходів. Він заарештував деяких Мазепиних спільників; за допомогою зрадника захопив гетьманську столицю — Батурин, з усіма гетьманськими скарбами. І раніш ніж Мазепа зачав збирати військо, для боротьби, московське військо вже почало захоплювати й нищити українські міста, катувати й убивати запідозрених людей...

(Докінчення на стор. 3-тій).

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

59)

Бо куток падіння рівний куткові відбиття!

Спокутування рівне гріхопадінню.

Пасха — це собор усього творіння, на якому вперше після Едему будуть знов перебувати в мирі й любові лев і ягня. змія й дитя, яструб і голуб, насильники і кати, разом із своїми жертвами... (Ісаія 11, 6-9).

Пасха — це поворот у дім батьківський „блудного сина" всього сущого, це — капітуляція зла і демісія Сатани...

І буде все в Бозі, і Бог у всьому (Коринт. 15, 28).

...І цього дня всі релігійники нашого узилища були об'єднані однією радістю в Христі: старообрядницький єпископ і православні священики, черниці і миряни, католики й лютерани, баптисти й п'ятидесятники. Без поділу й анахтеми брали ми участь у єдиному пориві, в одному доховному торжестві, прославляючи Одного і Єдиного Господа.

Людське залишилось на волі, Боже було з нами.

Коли християни не можуть об'єднатись Євангелієм, їх примиряє НКВД і наступні скорботи.

І не було в нашому таборі цього дня ні Великодньої Заутрені з урочистим дзвоном, ні релігійних зборів, ні святкових убрань, ні великоднього їстива. Навіть більше було роботи й метушні, ніж звичайних днів. І великим шпигунством і страхом оточувало НКВД в ці дні релігійників усіх напрямків.

Але Пасха була! Велика й незабутня. Натхнена і священна! Осяяна безмовними сибірськими зорями і нашими скорботами! І присутністю серед нас Воскреслого.

„Милий друг, иль ти не знаешь,
Что все виденное нами
Только образ, только тени
От незримого очами?..."

І як можна було не поділитись цією невимовною радістю, цим неізреченим щастям із тими, хто залишився на волі й не міг бути присутній з нами в цьому незримому великодньому Богослуженні!

І полинув нелегально лист наш на Захід, і розповів їм про великодне торжество советських в'язнів, славословлячих Воскреслого:

„Дорогі друзі!

...Яке прекрасне життя, осяяне сяйвом Воскреслого Христа! Як урочисто радіє ранок в грайливому промінні сходу сонця! Як щасливо б'ється серце, приєднане до Великого Воскресіння! Чуєте? На таборовому майдані чути великодні піснеспіви: - співають безсмертні твори великих співбратів Ісуса!

Співають черниці!

Це вони, дерзновенні, ставши обличчями до сонця, вітають Переможця над кайданами пекла і смерти.

І будять сплячих!

— Встаньте, в'язні, і виходьте назустріч Воскреслому Христові! Не бійтеся смерти: вона вже переможена — і даровано вам вічну Пасху!

Пересичені цією Пасхою, ми шлемо вам із наших в'язниць переможнорадісне:

Христос воскрес!

ЧЕРНИЦІ

На Яйській швальній фабриці Сиблагу в жіночій бригаді „ручників" на пришиванні ґудзиків сиділо кілька ув'язнених черниць і, під нестихаюче гудіння швальних машин і станків, провадили „душеспасительні" розмови з рештою членів бригади.

Одну з них, ще нестару черницю, з 10-літнім терміном ув'язнення, дуже поважали в бригаді і називали „тьотею Машею"; інших, старших звали хто матушками, а хто напіввідмовницями.

Їх вважали так на відміну від інших релігійних відмовників, які не виходили на працю навіть в робочі дні. До цих останніх належали біля двадцяти монашок і звичайних православних, на чолі з священиком Березкіним. Вони відмовлялися не тільки від усього, що носило на собі „тавро звіря": Таборової одежі, вареної їжі, мила та лазні; пошти й книгозбірні... Одержуючи по 300 грамів хліба на день без ніякого приварку, вони були в надзвичайно тяжкому становищі з харчуванням. Щоправда, деякі співчуваючі їм таборяни з великим ризиком для себе (за виявлену допомогу черницям карали 5 роками додаткового терміну), допомагали їм, але ця допомога не виводила їх з голодного стану, і вони ішли на „маленький гріх". Він полягав у тому, що деякі, більш поміркованi черниці, між ними й „тьотя Маша", в несвятковані дні все ж виходили на працю, щоб одержати додаткові 2-3 кілограми хліба на тиждень, — самим підкріпитися і інших підгодувати (у всіх таборах за 100% виконаної праці давали 1 кг хліба і повний приварок).

Як тих, так і інших, адміністрація табору часто саджала до ізоляторів, піддавала побоям, морила їх голодом та спрагою, загрожувала розстрілом, але вони відважно ісповідували свою віру і радісно переносили всі репресії і терпіння, які падали їм на голови.

На Різдвяні свята вони ходили по бараках і прославляли Христа (колядували), що дуже лютило адміністрацію. Але коли на перший день Пасхи ця група вчинила „контрреволюційну вилазку клясового ворога" — енкаведисти зовсім не тямили себе від люті. І, дійсно, це була дуже відважна „вилазка". Рано вранці на перший день, коли нічна зміна ще не змінилася, а денна тільки збиралася підводитись з ліжка, — на таборовому майданчику, під самим носом у НКВД (3-й відділ) несподівано пролунав гучний пасхальний спів „Христос воскрес із мертвих". Ув'язнені прокидались і здивовано питали:

— Чи мені сниться, чи справді співають церковні мотиви?

— Так, — відповідали їм, — ці відважні живі будять і сплячих і мертвих!

(Дальше буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ 1949

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	336.49
2	254.52
3	396.81
4	51.48
5	424.58
6	87.92
7	238.81
8	345.05
9*	181.22
10	99.67
11	137.30
13	152.60
14	151.37
15*	16.42
16	82.03
17	57.12
18	87.46
19	12.53
20	306.72
21	178.92
22	128.18
23	149.20
24	97.63
25	104.76
26	33.26
27	34.56
28	142.75
29	213.07
30	89.79
31	124.23
32	29.70
34	31.90
35*	68.91
36	212.56
37	125.81
38*	665.05
39	550.06
40	42.22
41	32.50
42	281.49
43	64.30
44	160.01
45	293.91
46	32.69
48	47.46
49	133.01
50	143.15
52	84.55
53	102.77
54	60.88
55	279.32
56	159.73
57	210.42
58	246.23
59	298.41
60	43.24
61*	106.87
62	56.90
63	715.58
64	139.94
65	195.32
66	51.88
67	283.37
68	19.53
69	134.72
70	367.86
71	145.71
72	67.54
73	76.91
74	68.45
75	216.25
76	370.03
77	100.22
78	83.98
79	29.24
80	72.31
81	235.95
82	73.63
83	260.64
84	164.63
86	158.43
87	172.47
89	56.87
90	242.63
91	451.01
92	12.33
93	57.15
94	921.45
95	47.71
96	316.69
97	151.64
98	119.38
99	287.99
100	113.19
101	41.35
102	488.02
103	127.52
104	246.52
105	351.95
106	258.27
107	66.45
108	136.96
109	198.79
110	54.87
111	30.23
112	423.76
113	104.21
115	31.70
116	65.31
117	123.87
118	114.71
119	67.65
120	342.75
121*	443.67
122	60.93
123	215.08
124	128.86
125	166.22
126	101.04
127	198.15
128	67.86
129	30.14
130	444.08
131	7.65
132	153.78
133	185.84
134	110.62
135	55.86
136	221.84
137	191.75
138	84.45
139	85.97
140	122.78
141	84.87
142	192.82
143	250.75
144	90.99
145	80.25
146	208.40
147	558.22
148	48.42

Відділ	Заплатив
149	14.77
150	213.88
151	181.51
152	52.64
154*	188.86
155	545.16
156	180.55
157	7.11
158	483.49
159	87.87
160	98.57
161	323.65
162	34.75
163	333.58
164	286.62
166*	50.03
167	138.57
168	222.16
169	33.34
170	218.61
171	58.69
172	56.21
173	126.52
174	23.27
175	223.21
176*	383.85
177	127.99
178	256.77
179	263.22
180	166.26
181	121.45
182	218.21
183*	244.05
184	20.12
185	55.32
186	57.11
187	102.47
188	46.47
190	39.64
191	167.47
192	293.79
193	68.19
194	203.07
195	42.58
196	56.83
197	30.20
198	24.17
199	72.40
200	451.56
201	70.70
202	39.07
205	25.41
206	723.39
207	101.96
208	28.69
209	52.16
210	95.84
211*	190.82
212	62.07
213	238.41
214	5.44
215	54.34
216	15.97
217	504.42
218	276.84
219	455.53
220	229.01
221	725.31
222	28.80
223	386.12
224*	138.78
225	10.26
226	57.42
227	34.31
228	66.41
229	180.98
230	451.29
231	26.91
232	83.73
233	51.08
234	158.48
235	149.84
236	192.28
237	638.96
238	458.65
241	102.60
242	169.35
243	80.17
244	27.34
245	186.03
246	116.14
247	342.73
248	90.34
249	33.67
250	11.49
251	373.57
252	171.30
253	101.46
254	295.16
255	50.83
256	74.01
258	174.40
261	59.44
262	104.35
263	49.04
264	108.78
265	203.72
266	120.58
267	110.91
268	96.94
269	26.02
270	261.34
271	150.84
272	1.34
273	28.10
274	291.22
275	87.54
276	399.36
277	432.95
278	24.31
279	33.78
280	194.34
281	236.76
282	29.24
283	202.18
284	306.79
285	54.59
286	170.34
287	53.20
288	330.69
289	66.56
290	155.14
291	184.48
292	592.70
293	194.90
294	43.02
295	225.78
296	424.92
297	23.61
298	143.04
299	72.75

Відділ	Заплатив
300	178.06
301	136.91
302	20.72
303*	233.98
304*	400.28
305	213.08
306	38.39
307	83.89
308	150.49
309	44.16
310	109.34
311	13.76
312*	160.22
313	16.20
314	6.78
315	30.65
316	539.63
317	123.20
318	129.14
319	228.47
320	204.52
321	114.59
322	66.78
323	83.37
324	240.50
325	310.34
326	98.50
327	43.86
328	24.47
330	235.91
331	114.54
332	65.24
333	138.73
334	280.77
335	100.98
336	386.56
337*	20.00
338	264.69
339	157.61
340	17.81
341*	510.15
343	229.59
344	96.50
345*	123.08
346*	10.27
347	231.07
348	149.16
349	40.71
350	262.24
351	65.02
352	115.73
353	80.35
354	17.43
355	69.86
357	74.69
358	50.99
359*	79.25
360	19.38
361	2,612.39
362	112.89
363	114.24
364	489.61
365	59.82
366	18.01
367	460.26
368	22.23
369	318.39
370	369.97
371*	864.21
372	188.71
373	59.96
374	56.76
375	352.76
376	32.08
377	46.40
378*	53.95
379	280.44
380	79.47
381	26.67
382	27.59
383	343.51
384	47.90
385	298.37

Відділ	Заплатив
386	95.72
387*	21.14
388	217.42
389	29.97
390	260.41
391	27.07
392	21.47
393	30.58
394*	12.79
395	16.98
396	85.56
397	107.61
398	41.17
399	24.60
400	111.80
401	38.58
402	12.26
403	198.98
404	53.19
405	71.14
406	270.39
407	52.02
408	24.22
409	64.12
410	21.23
411*	33.23
413	130.43
414	187.55
415*	40.50
416*	6.94
421	76.98
422	33.21
424*	13.63
426	72.68
427	176.25
428	48.72
429	41.30
430	74.25
431	33.51
432*	2,597.06
433	49.56
435	84.48
436	89.74
437*	19.34
438	21.06
439*	79.75
440*	59.31
441	416.33
442*	34.41
443	16.07
444*	38.92
445*	1,284.35
446	164.53
447*	102.08
448	96.89
450	27.50
451*	251.76
452	68.44
455	159.33
456*	160.54
457*	93.04
458	193.34
459*	182.70
460*	54.71
461	75.79
462	18.70
463	59.57
464	186.37
465*	92.04
466	28.54
467	21.70
468*	176.60
469*	162.29
470*	60.68
471*	18.02
472*	78.93
473*	1,644.15
474*	111.07
475	27.74
476	122.58
477	118.48
478	49.94

Доплачено до вкладок за членів згоди Братств з їх спеціяльного фонду ____ 222.62

Разом з місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. ___$75,420.71

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	7.40	206	2.65
3	2.42	209	2.62
28	8.52	216	6.10
30	8.38	230	3.81
37	15.20	234	14.63
39	22.21	237	2.68
65	12.59	243	8.59
70	6.64	245	1.06
83	2.86	274	1.49
90	10.60	275	9.34
101	2.84	278	1.15
106	6.26	284	90
108	3.38	286	32.87
112	5.56	305	6.82
117	4.46	316	1.41
125	2.66	321	3.73
127	3.17	335	5.31
139	2.35	336	7.93
142	4.21	349	5.24
143	8.56	358	1.62
147	22.91	361	2.48
151	5.15	367	3.51
170	4.94	370	5.01
185	5.46	384	27.32
201	15.72	388	6.19

З місячних вкладок від членів, обезпечених в старім роді обезпеч. ___$ 359.21

Разом з місячних вкладок від членів	$75,779.92
Відсотки від бондів	12,851.00
Відсотки від морґеджів	2,166.12
Відсотки від членських позичок	866.83
Чинш з реальностей	4,536.90
Прихід друкарні і книгарні	8,793.91
Зворот виплаченої нагороди лікарям за членів молод. деп. до адміністраційного фонду старших членів	3.00
Перенос резерви за переписаних членів з молод. деп. до дорослих членів	234.00
Перенос інших фондів за членів мол. деп. до дорослих ленів	2.10
З переносу резерви за переписаних членів зі старого роду обезпеч. до нових родів обезпеч.	203.50
Зворот за продану машину	371.59
Сплати морґеджів	4,425.38
Сплати членських позичок	2,826.75

Сирітські части по бл. п.:

в. 241 Липка Василь	229.34
в. 252 Скульський Іван	800.00
в. 426 Чедар Чалий	350.00

Разом $114,440.34

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 18 Капелюх Семен	$ 1,000.00
в. 23 Захарієвич Теодор	1,000.00
в. 42 Свитак Онуфрей	1,000.00
в. 45 Штогрин Стефан	1,000.00
в. 67 Брухівський Мих.	1,000.00
в. 70 Тур Микола	500.00
в. 85 Павляк Мартин	1,000.00
в. 85 Шараварко Онуф.	1,500.00
в. 98 Крестинич Луця	500.00
в. 126 Вутекоф Микола	1,000.00
в. 138 Сидорак Лука	1,000.00
в. 147 Торик Іван	1,000.00
в. 158 Кулявий Андрій	1,000.00
в. 163 Буняк Анна	500.00
в. 194 Озарчук Гелина	1,000.00
в. 221 Келер Василь	1,000.00
в. 252 Скульський Іван	1,000.00
в. 254 Зень Іван	750.00
в. 265 Дронюк Юрій	1,500.00
в. 271 Ваталюк Анеля	500.00
в. 283 Здан Маланка	750.00
в. 286 Пирень Гнат	1,000.00
в. 292 Черевечко Иосиф	1,000.00
в. 384 Пастернак Теодор	1,000.00
в. 403 Горощак Тома	481.00
в. 426 Чедар Чалий	1,000.00

Відійшли з виплаченим обезпеченням платним за життя (Ендавмент):

в. 180 Зепко Теодор	1,000.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	1,486.81
Відсотки на закуплених бондах	356.38
Перенос резерви за переписаних членів зо старого до нових родів обезпечення	203.50
Зворот відсотків від позичок	2.25

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду	222.62

Виплати запомог з фонду запомогового:

в. 1 Квасьовський Іван	40.00
в. 1 Піта Василь	30.00
в. 4 Пупчик Марія	25.00
в. 7 Пухир Олекса	25.00
в. 39 Войталь Василь	35.00
в. 45 Зґура Тимко	35.00
в. 48 Шепула Ілена	25.00
в. 50 Наконечний Микола	25.00
в. 56 Медвідь Михайло	50.00
в. 63 Луківська Марія	25.00
в. 63 Грицик Марія	25.00
в. 69 Щур Микола	35.00
в. 75 Михайлюк Стефан	35.00
в. 85 Палагнюк Іван	25.00
в. 87 Чехович Микола	35.00
в. 94 Микула Петро	35.00
в. 99 Герман Марта	25.00
в. 104 Вобик Анна	25.00
в. 109 Курник Катерина	25.00
в. 109 Курник Семен	35.00
в. 120 Корнецький Андрій	35.00
в. 121 Вих Семен	35.00
в. 130 Дроботій Василь	40.00
в. 139 Волошин Дмитро	45.00
в. 139 Волошин Текля	35.00
в. 141 Якима Йосиф	25.00
в. 158 Вільський Михайло	35.00
в. 158 Урбанська Анна	25.00
в. 164 Мельник Марія	25.00
в. 175 Лазорчин Анна	35.00
в. 187 Кілбович Михайло	35.00
в. 200 Ґардецький Ілія	35.00
в. 200 Мороз Катерина	25.00
в. 201 Конський Григорій	35.00
в. 202 Кіцак Анна	31.00
в. 204 Кудрик Йосиф	35.00
в. 204 Лялька Микола	100.00
в. 204 Маленькор Петро	35.00
в. 209 Цар Саверко	35.00
в. 209 Савчак Олекса	35.00
в. 221 Дяк Франка	25.00
в. 223 Гринчишин Софія	25.00
в. 223 Фіняк Марія	25.00
в. 223 Смаль Анна	25.00
в. 232 Стаходський Теодор	35.00
в. 233 Савчин Стефан	25.00
в. 238 Попович Гелина	25.00
в. 286 Німець Павло	30.00
в. 298 Піняга Теодор	30.00
в. 301 Галущак Василь	35.00
в. 301 Медзяк Антін	25.00
в. 301 Медзяк Марія	25.00
в. 309 Ковтун Іван	25.00
в. 316 Гнатків Катерина	25.00
в. 326 Лісна Марія	25.00
в. 331 Кубик Андрій	35.00
в. 338 Маґац Дмитро	30.00
в. 361 Шулим Семен	50.00
в. 364 Лопушанський Іван	31.00
в. 379 Сліпець Андрій	35.00
в. 383 Мартинюк Петро	100.00
в. 385 Харчишин Лука	35.00
в. 388 Гливяк Петро	35.00
в. 401 Кренціґлова Йосиф	35.00
в. 406 Даниляк Лев	25.00
в. 406 Карвала Лаврентій	25.00
в. 432 Войцун Нелі	25.00
в. 432 Коман Сава	50.00
в. 441 Голошевський Тома	35.00
в. 454 Приймак Катерина	25.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	10,880.15
„Свобода" за орган	3,900.00
Платня помічних сил	1,642.39
Платня головного уряду	1,250.01
„Свобода" за праці і друки	1,047.33
Кошти подорожі організаторів	955.10
Нагороди за нових членів	794.75
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Лікарі за нових членів	441.50
Праці при зладженні дивіденди	334.21
Асекураційні департаменти за дозволи (лайсенси)	155.00
Кошти подорожі і репрезентації	124.98
Спортова акція	123.00
Оправа книг	106.56
Фотографічні знимки членських аплікацій	103.50
Видатки на пошту	100.00
Меблі і машини	92.06
Обезпечення помічних сил	82.40
Телефон	47.46
Направи і чищення машин	30.00
Оплата за канад. чеки	27.11
Канцелярійні прибори	26.44
Вода	6.00

Інші виплати:

Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях	5,881.16

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	125,845.00
Позички членам	2,136.83

Разом $186,337.80

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем квітня 1949 року осталася	$460,572.70
Прихід за травень	114,440.34
Разом	$575,013.04
Розхід за травень	186,337.80
Готівка з кінцем травня 1949 р. остається	$388,675.24

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 388,675.24
Морґеджі	738,386.60
Бонди	7,980,550.59
Позички членам	365,987.98
Реальности	234,000.00
Друкарня	12,312.10
Разом	$9,719,912.51

Стан довжний.

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$9,035,305.30
Адміністраційний фонд	129,995.79
Конвенційний фонд	61,717.30
Запомоговий фонд	146,662.65
Народний фонд	12,469.10
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	78,539.52
Резервовий фонд	15,187.93
Сирітський фонд	85,267.88
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	97,490.28
Фонд Згоди Братств	8,772.10
Фонд Захисту-Сирот.	48,504.66
Разом	$9,719,912.51

М. Муращко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр

Українські танцюристи виступають в Сити-Парку в дні 9-го червня 1949 р. з нагоди 75-річчя міста Винипегу, Манн.

СМЕРТЬ НА ЧУЖИНІ ГЕТЬМАНА ІВАНА МАЗЕПИ

(Докінчення зі стор. 2-гої)

5. Який був вислід розпочатої Мазепою боротьби.

Отож, коли дійшло до вирішального бою, справа випала нещасливо. По боці Мазепи стало мало людей. На його клич не кинулись люди так, як колись кинулися були вони на поклик Хмельницького.

8. липня (н.с.) 1709 р. під Полтавою супроти Мазепи, якого підтримала Запорізька Січ на чолі з кошовим Костем Гордієнком-Головком, та проти Карла XII. станула не тільки велика московська армія, а й частина козаків. Цих козаків спантеличила старшина, на чолі з Іваном Скоропадським, що шукала собі ласки у Москви. Цього Скоропадського Петро I. і звелів вірній йому козацькій старшині обрати на гетьмана.

Отож, як бачимо, Москва дуже вправно спрямувала на боротьбу з українцями на чолі з Мазепою... інших українців на чолі з Іваном Скоропадським.

Нерівність сил та розбрат серед українців дали трагічні наслідки: нечисленні війська Мазепи й Карла XII. були розбиті...

6. Смерть Мазепи на еміґрації.

Після нещасливого бою гетьман Мазепа відступив за тодішній турецький кордон і опинився в Бандерах. Туди ж відійшов і Карло XII. із залишками своєї армії.

На еміґрацію за Мазепою пішло трохи козачого війська та небагато старшини, а між ними найближчі його приятелі: генеральний писар Пилип Орлик, Мазепин племінник Андрій Войнаровський, генеральний осаул Григорій Герцик та ще дехто.

Трагічні наслідки Полтавського бою надломили здоров'я Мазепи, що був вже людиною похилого віку, і він захворів. Бачив він, що всі його мрії про відновлення вільної української держави розвіялися... що він сам став втікачем з своєї поневоленої Батьківщини...

А тут ще цар Петро за всяку ціну хотів здобути до своїх рук свого супротивника. Царський посланець Толстой давав туркам за видачу росіянам Мазепи величезну на ті часи суму грошей — 300,000 талярів! Все це непокоїло і ще більше гнітило зломлений дух Івана Мазепи. Із дня на день він все більше та більше занепадав на здоров'ї і 2-го вересня (22. серпня за старим стилем) 1709 р. він помер...

7. Похорон гетьмана на чужині.

Спершу поховали гетьмана Мазепу у місті Галаці (нашому старовинному Галичі) коло гирла Дунаю.

Та швидко по тому труну його перевезли до міста Ясс, де й відбувся урочистий похорон. На цей похорон прийшов і Карло XII., щоб віддати останню шану своєму спільникові.

Ось як відбувався цей похорон.

Попереду похоронного походу ішли й сурмили королівські сурмачі. За ними йшов гетьманський бунчужний і ніс усіяну перлами й самоцвітами гетьманську булаву. Далі шестеро білих коней везло труну, оббиту червоним оксамитом з широкими золотими розводами. По обидва боки труни ішли козаки з шаблями наголо. За труною ішов гурт українок-емігранток, що пішли на чужину разом із своїми чоловіками. Вони, за давнім своїм народнім звичаєм, голосили.

За жінками верхи на конях їхали найближчі друзі Мазепи — Пилип Орлик та Андрій Войнаровський, а ще далі — усі старшини. За старшинами ішли козаки з прапорами і зброєю, похиленими додолу на знак жалоби.

Коли труну гетьмана спускали до могили, козаки, на знак останньої пошани, випалили з гаківниць.

Так закінчився похорон Івана Мазепи.

Разом з тим на два століття похоронили тодішні українці-еміґранти й усі сподіванки українського народу на звільнення. — („Соборник").

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	29.58
2	13.03
3	7.97
5	86.74
6	13.93
7	15.60
8	12.30
9*	6.75
10	1.00
11	35.93
13	5.64
14	50.03
15*	10.74
16	6.80
17	21.03
18	1.35
19	4.79
20	23.11
21	21.89
22	99.47
25	45
26	2.00
28	3.45
29	5.00
30	45
32	45
34	2.36
36	15.56
37	13.07
38*	92.21
39	75.51
40	68
42	13.31
43	1.97
44	13.02
45	39.44
46	23.94
48	15.94
49	33.17
50	3.34
52	11.29
54	8.57
55	96.20
56	19.79
57	42.92
58	22.41
59	51.98
60	6.86
61*	10.53
62	7.52
63	122.31
64	8.26
65	15.60
66	9.13
67	23
70	61.51
71	31.35
72	1.04
73	1.92
74	7.78
75	91.97
76	8.67
77	1.97
78	81
79	12.47
80	1.91
81	3.78
82	2.90
83	18.54
84	27.54
87	3.77
89	93
90	24.34
91	4.66
93	7.67
94	141.60
96	56.93
98	4.16
99	17.81
100	2.37
102	102.43
103	15.87
104	35.20
105	11.87
106	42.60
107	40
108	24.64

Відділ	Заплатив
109	6.45
110	1.73
112	75.48
115	6.20
116	3.15
117	1.60
118	1.43
119	5.74
120	25.38
121	2.26
122	6.11
123	3.66
124	3.04
125	85.13
126	2.10
127	21.77
128	7.52
130	46.93
132	10.74
133	10.72
134	2.47
135	1.29
136	4.69
137	10.43
138	14.31
140	50
141	50
142	73.75
143	3.97
144	12.02
145	7.84
146	26.41
147	53.33
148	1.65
149	4.68
150	34.09
151	71.11
152	1.54
154	5.28
155	17.54
156	34.26
158	4.84
160	4.06
161	17.98
163	10.00
164	94.47
166*	50
168	8.65
170	46.69
171	17.37
173	28
174	88
175	7.14
176*	17.85
177	29.78
178	5.84
179	1.60
180	8.10
181	2.65
182	29.05
183*	43.52
185	50
186	17.61
187	7.69
188	50
191	15.39
192	31.38
194	31.19
196	7.50
198	25
200	79.60
201	2.07
202	8.82
206	127.54
207	6.69
210	1.04
211*	21.75
212	1.86
213	25.78
215	28.78
217	73.18
218	67.31
219	88.50
220	28.71
221	104.67
222	27.72
224*	24.39

Відділ	Заплатив
225	90
226	29.09
227	2.71
228	75
229	4.03
230	62.04
232	6.86
233	5.91
234	24.88
235	28.01
236	55.46
237	102.58
238	99.92
241	14.75
242	3.58
243	4.06
244	3.48
245	25.92
246	5.71
247	7.93
248	35.22
251	103.37
252	3.72
254	67.07
255	3.98
256	15.28
261	3.40
262	17.56
263	16.26
264	40.71
265	38.03
266	35.34
267	1.89
268	2.86
269	1.57
270	3.48
271	7.08
274	11.42
275	11.75
276	59.47
277	33.14
279	1.67
280	6.11
281	38.24
282	1.57
283	23.41
284	56.73
285	10.49
287	12.21
288	7.34
289	40.62
290	54.73
291	49.80
292	60.55
293	76.97
296	18.97
297	1.54
298	33.19
299	36.98
300	44.45
301	21.31
304	6.65
305	81.71
306	3.08
308	55.88
309	77
310	53.94
312*	14.97
313	4.55
314	10.20
316	124.97
317	7.43
318	22.83
319	24.90
320	5.41
321	55.12
322	20.48
323	2.68
324	15.41
325	127.38
326	23.05
330	22.51
331	7.85
332	5.63
333	50
334	27.72
335	1.94
336	81.32
339	9.17
341*	169.60
343	31.92
344	10.77
345*	9.47
346	90
347	17.76
348	23.45
349	1.89
350	23.75

Відділ	Заплатив
351	6.06
352	15.01
353	21.05
355	5.21
357	7.87
358	27.42
359	90
361	372.38
362	9.22
364	68.56
365	1.75
367	24.36
368	9.34
369	27.27
370	58.38
371*	33.67
372	10.94
373	52.14
374	17.66
375	21.88
376	7.34
377	8.02
378*	4.63
379	50.70
380	15.59
383	39.20
385	88.29
386	24.94
387*	4.00
388	61.10
389	22
390	48.70
391	1.01
393	5.03
394*	98
395	2.53
396	48.10
397	38.15
398	27.74
400	5.67
401	8.99
402	1.24
403	79
405	2.22
406	42.99
408	2.60
409	50
410*	29.90
413	52.52
414	212.11
415*	1.58
416*	25
421	7.95
426	2.36
427	29.57
428	43.86
429	1.00
430	35.41
431	7.78
432*	924.83
433	4.38
435	33.86
436	45.11
437*	4.13
439*	65.36
440*	17.61
441	40.58
442*	3.15
443	13.65
444*	21.95
445*	178.29
446	150.84
450	10.03
451*	95.93
452	4.00
455	42.84
456*	48.59
457*	5.07
458	95.69
459*	14.45
460*	1.00
461	85.87
462	3.88
463	62.82
464	68.59
465*	65.65
466	10.38
468*	29.30
469*	52.07
470*	32.44
471*	55.20
472*	4.80
473*	732.45
474*	140.09
475	16.26
476	7.70
477	23
478	30.01

З місячних вкладок від членів, обезпеч. в усіх родах обезпечення	$11,547.80
Звільнення членів від плачення вкладок (дивіденда)	1,642.40
Відсотки від бондів	1,655.00
Відсотки від морґеджів	142.59
Сплати морґеджів	409.00
Разом	$15,396.79

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду:

Грошеві звороти	$ 115.64
Дивіденда для членів обез. в клясах 1—3 (звільнення від плачення вкладок)	1,642.40
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	234.00
Відсотки на закуплених бондах	68.34

Виплати з адміністраційного фонду:

Платня помічних сил	760.96
„Свобода" за Ukrainian Weekly	600.00
„Свобода" за праці і друки	150.23
Видатки канцел. на пошту	25.00
Лікарі за нових членів	5.50
Перенос інших фондів з молод. деп. до старших членів	2.10

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	40,247.50
Разом	$43,851.67

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем квітня 1949 року осталася	$101,430.96
Прихід за травень	15,396.79
Разом	$116,827.75
Розхід за травень	43,851.67
Готівка з кінцем травня 1949 р. остається	$ 72,976.08

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 72,976.08
Морґеджі	41,847.06
Бонди	918,679.34
Позички членам	120.00
Разом	$1,033,622.48

Стан довжний.

Посмертний фонд	$ 981,060.78
Адміністраційний фонд	49,561.70
Разом	$1,033,622.48

М. Муращко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр

Наукове Товариство ім. Шевченка

Звідомлення зі Загальних Зборів, що відбулися у дні 9-го квітня 1949 в Мюнхені.

Збори відкрив проф. д-р Зенон Кузеля, заявляючи про їх правосильність згідно зі статутом НТШ та вітаючи приявних членів та гостей. Зібрані вшанували повстанням з місць пам'ять покійного Голови НТШ, бл. п. проф. д-ра Івана Раковського та померлих у звітному періоді членів НТШ.

На внесок проф. д-ра М. Стахова на Предсідника Зборів обрано проф. д-ра З. Кузелю, що до Президії Зборів покликав проф. д-ра В. Кубійовича та проф. д-ра І. Розгона на заступників і д-ра О. Горбача на секретаря.

Зачитавши письмові привіти від українських громадських установ та приватних осіб, предсідник подав під голосування порядок нарад, що його Збори прийняли в такому вигляді:

1. Відкриття і вибір Президії Загальних Зборів.
2. Вибір Мандатної Комісії.
3. Відчитання і затвердження протоколу останніх Загальних Зборів.
4. Звіт з діяльности Виділу НТШ.
5. Звіт Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами й уділення абсолюторії.
7. Зміна статуту НТШ.
8. Вибір нових органів НТШ.
9. Евентуалії і закриття.

2. До Мандатної Комісії, що зайнялася б провіркою мандатів та повновластей, надісланих від закордонних членів НТШ на внесок проф. д-ра І. Розгона обрано: проф. д-ра М. Стахова, д-ра Л. Макарушку і д-ра В. Янева.

Провіривши листу приявних на залі членів та зголошених повновластей, від імени Мандатної Комісії подає проф. д-р М. Стахів такий стан приявних: 47 членів та 19 повновластей, разом 66 мандатів.

3. Провірення протоколу з останніх Загальних Зборів із 30. III. 1948 р. на внесок предсідника передано окремій Верифікаційній Комісії у складі: проф. д-р Я. Падох і проф. д-р К. Кисілевський, яка після прочитання протоколу та внесення незначних стилістичних поправок пропонує прийняти його до відома. Цю пропозицію прийнято одноголосно.

4. Тому, що звіт з діяльности Виділу НТШ був уже своєчасно видрукуваний на циклостилі й поданий членству до відома, то цю точку обмежено до загального звідомлення Генерального Секретаря НТШ проф. д-ра В. Кубійовича — про научно-дослідну, організаційну й видавничу діяльність НТШ — та господарського референта НТШ проф. д-ра Я. Падоха — про фінансове положення Т-ва.

На закінчення звіту Виділу проф. д-р В. Кубійович пропонує від імени останнього Виділу Загальним Зборам такі внески:

1. Вписати в реєстр почесних членів НТШ покійного голову Т-ва бл. п. проф. д-ра Івана Раковського.

2. Іменувати почесним членом НТШ преосвященого Кир Івана Бучка за його заслуги й поміч для Товариства.

3. Уділити новому Виділові враз із Контрольною Комісією повновласти у відповідний момент та серед відповідних обставин перенести осідок НТШ за океан.

Всі внески прийнято одноголосно, оба перші акламацією.

Від імени Контрольної Комісії НТШ інж. А. Мілянич зачитує протокол Контрольної Комісії, яка уконституувалася в складі: голова — Василь Мудрий, заступник — проф. д-р К. Кисілевський, секретар — інж. Атанас Мілянич. Проведена контроля діловодства ствердила, що всі книги Т-ва ведені в порядку, а діяльність Виділу солідна й зразкова. Контрольна Комісія ставить внесок, щоб Загальні Збори висловили уступаючому Виділові признання й уділили абсолюторію.

6. Дискусія над обома звітами, що в ній забирали голос проф. інж. Ю. Павліковський та д-р С. Баран, ствердила величінь праці вкладеної Товариством в духовий дорібок української еміґрації. Окремо порушено теж проблему тіснішої співпраці між НТШ та УВАН.

Внесок Контрольної Комісії прийнято одноголосно.

7. З черги проф. д-р Я. Падох як один із членів покликаної Виділом статутової комісії, реферує проєкт поправок до статуту НТШ. Тези цих поправок своєчасно були розіслані членству НТШ. Пропоновані зміни дотичать застарілої термінології, уводять можливість „Загальних Зборів кореспонденційною методою", поширюють склад Виділу (до двох заступників голови) та його компетенції (надаючи йому право кооптації членів). Кооптації ці були б часові, зв'язані тільки із кожночасовим осідком НТШ на даному терені. Врешті санкціонують поправки новоствореної Філії НТШ.

З черги проф. д-р Я Падох зачитує поодинокі точки проєктованих змін статуту і дискусія їх приймає чи то модифікує.

За проведену працю над статутом предсідник висловлює членам статутової комісії признання.

8. До намічення листи кандидатів до нових органів НТШ на внесок проф. д-ра І Розгона обрано Комісію Матку, в склад якої увійшли попередньо обрана мандатна Комісія (проф. д-р М. Стахів, д-р Л. Макарушка, д-р В. Янів) доповнена ще такими особами: проф. д-р І. Мірчук, проф. М. Васильїв і проф. Л. Окіншевич.

Після наради від імені Комісії Матки проф. д-р І. Мірчук подає запропоновану лісту нових органів у складі:

Президія: голова проф. д-р Зенон Кузеля, 1-ий заступник проф. д-р Микола Чубатий, 2-гий заступник проф. д-р Віктор Петров, ген. секретар проф. д-р Волод. Кубійович, госп. референт інж. Атанас Мілянич.

Члени виділу: проф. д-р Роман Смаль-Стоцький, д-р Микола Шлемкевич, проф. Лев Окіншевич, проф. д-р Ярослав Падох, проф. д-р Олександер Кульчицький.

Контр. Комісія: голова проф. інж. Юліян Павликовський, члени д-р Любомир Макарушка і проф. д-р Матвій Стахів. Заступники: проф. Василь Гришко і інж. Атанас Фіголь.

З уваги на те, що не зголошено другої листи, на внесок проф. д-ра М. Стахова рішено голосувати на цілу листу. Вибір пройшов одноголосно. Проф. д-р З. Кузеля подякував від імені нововибраного Виділу Загальним Зборам за довіря і честь.

9. На внесок проф. інж. Ю. Павликовського рішено передати кожночасне складання буджетового прелімінару Виділові в порозумінні з Контрольною Комісією. У уваги на те уповноважено голову Контрольної Комісії брати участь у кожночасному засіданні Виділу з дорадчим голосом.

На внесок проф. д-ра Я. Падоха уповноважено Виділ з Контрольною Комісією устійнювати висоту членської вкладки.

На тому після вичерпання порядку нарад подякувавши приявним за участь предсідник закрив збори.

У продовженні Загальних Зборів відбулося спільне засідання всіх трьох Секцій НТШ, присвячене обговоренні деяких організаційних справ Товариства. Проф. д-р В. Кубійович накреслив в короткій доповіді напрямні праці НТШ в еміґраційних умовах побуту. У своїй праці Секція та Комісії повинні перейти на кореспонденційну методу та вдержувати бодай листовим шляхом зв'язок поміж членством. Таку методу праці повинні прийняти й Комісії, пересилаючи в обіг поміж своїх співробітників і членів окремі реферати зі своїх праця. Члени повинні постійно надсилати звіти зі своїх праць до НТШ, а тут вони будуть використані у відділі хроніки в „Сьогочасному й Минулому". Всі праці, що будуть друкуватися в серіях наукових видань НТШ, мусять перейти апробату відповідних Комісій та Секцій, а про сам друк, залежно вже від фінансових спромог НТШ, рішатиме Президія.

Після засідань окремих Секцій, присвячених організаційним справам (виборові Проводів Секцій) на проведеному спільному засіданні всіх Секцій їхні Директори подали до відома обраний склад Проводів Секцій:

В Історично-філософічній Секції: директор проф. д-р Іван Мірчук, 1. заступник о. д-р Иосафат Скрутень, 2. заступник проф. Лев Окіншевич, секретар проф. інж. Роман Димінський.

В Філологічній Секції: директор проф. д-р Зенон Кузеля, 1. заступник проф. д-р Кость Кисілевський, 2. заступник проф. Володимир Державин, секретар проф. д-р Василь Лев.

В Математично-природничомедичній Секції: директор проф. д-р Іван Розгін, заступник проф. Дмитро Зайців, секретар проф. Сергій Крашеніків.

Окремі Секції намітили ряд нових кандидатів на дійсних членів та створення нових Комісій.

Після того відбулися святочні сходини в пошану покійного голови НТШ, бл. п. проф. д-ра Івана Раковського із доповідями проф. д-ра З. Кузелі про Покійника як вченого і громадянина та д-ра Р. Єндика про Покійника як антрополога.

Читайте українські книжки та часописи, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

НІ РИБА НЕ ЛОВИТЬСЯ, НІ МУХА НЕ КУСАЄ, ЩО Ж ТУТ РОБИТИ? — Оту важку „проблему" розвязав 14-літній Волтер Борер з Кензас Сіти дуже просто: Слухає радія. Мимоходом кажучи, це маленьке, кешеневе радіо, що його бачимо, є найновішим винаходом.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Підготовка „Українського Дня" відділами У. Н. Союзу.

Союзові відділи метрополітальної округи Шікаґа приготовляють „Український День" на день 10 липня б. р. Має це бути свого роду мобілізація всіх українців нашого міста у звязку з 55-літним ювилеєм У. Н. Союзу.

Це теж перший цьогорічний почин в кампанії за новими членами, згідно з призначеною шікаґовському районові квотою. Можна вже тепер ствердити, що кампанія ця увінчається успіхом, бо в Шікаґо не було ніколи ще стільки нових кандидатів в члени У.Н. Союзу, як їх маємо тепер.

У звязку з організуванням молоді створено при Домі відділів УНСоюзу спортове товариство „Січ", що вже тепер вправляє й приготовляється до виступу з нагоди „Українського Дня". Товариство обєднює молодь, що прибула з Европи й молодих американців українського роду. Крім спортових змагань молоді, що відбудуться під проводом п. Гр. Масника будуть ще ріжні „союзові ігрища" для жінок й старших.

Та „найголовнішою атракцією „Союзового Дня" буде вибір королевої на 1949 рік, що дістане почесний титул „ювилейної", бо вибраної в ювилейному році УНСоюзу. До контесту зголосилися вже слідуючі кандидатки; Левка Куцик з 22-го відділу, Оля Пудлик з 106-го відділу, Богданна Качор і Дарія Васевич з 125-го відділу, Анна Іванків, Дороті Стен і Елейн Забіяк з 221-го відділу та Марія Дутчак з 452-го відділу з Келумет Сити, Ілл. Кандидати є вже при праці, мають свої сходини й ведуть передвиборчу кампанію між своїми знакомими.

Який вони мають успіх й яке число запевнених голосів вони вже здобули, годі передбачити, бо в цьому випадку дівчата таки вміють держати „секрет".

Вся церемонія відбудеться на парохіяльному городі при Гіґінс Ровд і Діспленс Рівер. Місце гарне в тіни дерев, є добрі транспортаційні можливости. Український День, що його щорічно влаштовують відділи Союзу є шікаґовською „Кальварією", на яку приходять українці здалека й близька. Там стрічають себе щорічно люди що небачили себе цілий божий рік, там стрічаються молоді зі старими, нові іміґранти зі старими. Вступ вільний для всіх, бо УНСоюз впродовж свого 55-літнього життя все з одвертими руками приймав всіх українців, багатих чи бідних, щасливих чи обездолених. Тому й розрісся „Батько Союз" в майні й членстві на славу України й Америки. Українське громадянство нашого міста належно оцінює ту піонірську роботу УНСоюзу й ми сподіємося, що на день 10 липня зберуться на „Союзовім Українськім Дні" маси народу.

Степан Куропась.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 12. червня 1949 року помер

ИОСИФ СЛИВЧАК,

член 295-го відділу У. Н. Союзу в Акрон, Огайо.

Покійний походив з села Лужок, пов. Ст. Самбір. Полишив у смутку жену Катерину і дві дочки: Мей і Ліліяну.

Похорон відбувся 15. червня з похоронного заведення на цвинтар у Акрон. — В. И. П.!

В. Пуль, секр.

Дня 17. червня 1949 року померла у 53. році життя

КАТЕРИНА ОЛЕКСИН,

членкиця Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36 У. Н. Союзу в Рачестер, Н. И.

Покійна походила зо села Конюшки, пов. Рогатин. Працювала як секретарка Золотого Хреста довгий час, було контрольоркою відділу 36. Полишила в смутку дві дочки, два сини і 7 внуків.

Похорон відбувся 20. червня при участи членкиць і родини з катол. церкви св. Иосафата. — В. Ія П.!

М. Ходак, секр.

ТАРЗАН, ч. 2122. Тарзан по-чув стріл.

Коли дикий звір скочив, Норма вистрілила.

Поцілена в середині скоку Шіта, згинула.

Одначе припадковий рятунок спонукав Норму до обережности. Вона тримала готовою свою стрільбу і так дожидала ранку.

Розбуджений зі сну далеким вистрілом володар джунглів пустився на звіди.